

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΡΟΠΟΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ – ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής – Ορισμοί – Χρόνος Διεξαγωγής Ψηφοφορίας

1. Εκλογείς οι οποίοι την ημέρα των βουλευτικών εκλογών, των εκλογών για την ανάδειξη των μελών για το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, καθώς και την ημέρα διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος βρίσκονται εκτός της επικράτειας, μπορούν να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και με την επιφύλαξη του άρθρου 2.
2. Για τις διατάξεις του παρόντος, ως «εκτός επικράτειας εκλογέας» νοείται κάθε Έλληνας πολίτης που έχει ενεργό το δικαίωμα του εκλέγειν, είναι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους και την ημέρα της εκλογής βρίσκεται μόνιμα ή προσωρινά εκτός της Ελλάδας.
3. Η ψηφοφορία διεξάγεται με αυτοπρόσωπη παρουσία σε ειδικά εκλογικά κέντρα εξωτερικού, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο.
4. Η ημερομηνία κατά την οποία διεξάγεται η ψηφοφορία για τους εκλογείς του παρόντος, καθώς και η διάρκειά της, ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών τουλάχιστον εικοσιπέντε (25) ημέρες πριν την οριζόμενη για την ψηφοφορία ημερομηνία. Η ψηφοφορία

ολοκληρώνεται σε μία (1) ημέρα και η διεξαγωγή της ορίζεται μεταξύ της τέταρτης (4ης) και της προηγούμενης ημέρας της διεξαγωγής της ψηφοφορίας εντός της ελληνικής επικράτειας. Δεν επιτρέπεται να είναι σε εξέλιξη ψηφοφορία σε ειδικά εκλογικά τμήματα εξωτερικού ενώ έχει περατωθεί η ψηφοφορία εντός της επικρατείας.

5. Η καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας των εκλογών της προηγούμενης παραγράφου γίνεται ταυτόχρονα με την καταμέτρηση και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 2

Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εξωτερικού

1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος είναι οι εκτός επικράτειας εκλογείς να είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της Ελληνικής Δημοκρατίας και να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 26/2012 (ΦΕΚ 57Α), όπως αυτό ισχύει.

2. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ψηφοφόρων εξωτερικού είναι οι εκλογείς να συγκεντρώνουν σωρευτικά τα παρακάτω κριτήρια:

α) να έχουν διαμείνει συνολικά δύο έτη εντός της ελληνικής επικράτειας κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων τριάντα πέντε ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εγγραφής.

β) να έχουν οι ίδιοι ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου ή οι σύζυγοί τους ή το άλλο μέρος του συμφώνου συμβίωσης.

3. Η διαπίστωση των κριτηρίων της ανωτέρω παραγράφου συντελείται άπαξ κατά την εγγραφή. Εκλογέας που ενεγράφη στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού εγγράφεται για αόριστο χρονικό διάστημα. Η διαπίστωση των κριτηρίων και η αποδοχή

ή απόρριψη της αίτησης γίνεται από τη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

4. Ενστάσεις επί της απόφασης της παραγράφου 3 υποβάλλονται εντός δέκα (10) ημερών από την απόφαση της Διεύθυνσης Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι ενστάσεις είναι γραπτές, παραδίδονται από τον ίδιο τον ενιστάμενο ή πληρεξούσιο δικηγόρο στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Ειδικά για εγγραφές που έχουν ολοκληρωθεί εντός τριών (3) ημερών από την ημερομηνία έναρξης της προεκλογικής περιόδου, οι ενστάσεις υποβάλλονται εντός δύο (2) ημερών.

5. Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών Αθηνών, αφού λάβει τις ανωτέρω ενστάσεις, ορίζει με πράξη του το ταχύτερο την ημέρα και ώρα εκδίκασης των σχετικών υποθέσεων από το Πολυμελές Πρωτοδικείο που δικάζει κατά τη διαδικασία της Εκούσιας Διαδικασίας. Ειδικά για ενστάσεις που υποβάλλονται έως είκοσι δύο (22) ημέρες πριν την ημερομηνία των εκλογών, αυτές εκδικάζονται την επόμενη της υποβολής τους. Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου είναι οριστική και δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, αποστέλλεται δε στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία επιφέρει τις σχετικές μεταβολές.

6. Οι εκλογείς που επιθυμούν να διευκολυνθούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εγγράφονται με δική τους μέριμνα στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού. Η εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού γίνεται οποτεδήποτε με αίτηση του ενδιαφερόμενου σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 4 του παρόντος. Αντιστοίχως, η τροποποίηση όσον αφορά ιδίως τη διεύθυνση κατοικίας και η αναστολή ή ακύρωση της αίτησης από τον ειδικό εκλογικό κατάλογο γίνεται με την ίδια διαδικασία του άρθρου 4.

7. Οι εκλογείς που έχουν εγγραφεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού δεν μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στον τόπο της βασικής τους εγγραφής. Η παράβαση αυτής της διάταξης επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 113 του π.δ. 26/2012.

8. Η διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών καταρτίζει και τηρεί τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού.

9. Ειδικά για τη διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη μελών στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, οι περιορισμοί της παραγράφου 2 δεν ισχύουν για εκλογείς που προτίθενται να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο ειδικών εκλογικών καταλόγων εξωτερικού

1. Οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εξωτερικού που καταρτίζονται, φέρουν τον τίτλο «Ειδικός Εκλογικός Κατάλογος Εξωτερικού» και περιέχουν τα ακόλουθα:

α) τον αύξοντα αριθμό,

β) τον Ειδικό Εκλογικό Αριθμό,

γ) το επώνυμο,

δ) το όνομα,

ε) το όνομα του πατέρα,

στ) το όνομα της μητέρας,

ζ) το όνομα συζύγου και το επώνυμο πατέρα(εφόσον πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου),

η) την ημερομηνία και τον χρόνο γέννησης,

θ) τον βασικό εκλογικό κατάλογο (βασική εκλογική περιφέρεια) όπου είναι εγγεγραμμένος (νομός, δήμος, εκλογικό διαμέρισμα),

ι) την πλήρη διεύθυνση διαμονής

ια) τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

ιβ) τα τηλέφωνα επικοινωνίας

3. Οι διατάξεις του άρθρου 23 του π.δ. 26/2012 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού με την επιφύλαξη των στοιχείων ια) και ιβ) της ανωτέρου παραγράφου.

4. Μετά τον ορισμό των ειδικών εκλογικών τμημάτων ψηφοφορίας και ειδικά για την εκλογική διαδικασία που έπεται, οι εκλογικοί κατάλογοι συντάσσονται ανά ειδικό εκλογικό τμήμα ψηφοφορίας.

Άρθρο 4

Ειδική Εφαρμογή Εγγραφής Ελλήνων Εκλογέων Εκτός Επικρατείας

1. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και με ευθύνη του Υπουργείου λειτουργεί ειδική εφαρμογή για την εγγραφή, τη μεταβολή στοιχείων και τη διαγραφή ή αναστολή της αίτησης από τον ειδικό εκλογικό κατάλογο εξωτερικού όσων εκλογέων εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Η διαδικασία πρόσβασης στην ειδική εφαρμογή λαμβάνει ειδική μέριμνα για την ταυτοποίηση του εκλογέα και την αποτροπή κακόβουλης χρήσης αυτής. Για την ταυτοποίηση του εκλογέα γίνεται χρήση των διαπιστευτηρίων εισόδου σε εφαρμογές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

3. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές στο εξωτερικό δύνανται να διευκολύνουν τους εκλογείς στη συμπλήρωση των αιτήσεων.

4. Κατά την αίτησή του ο εκλογέας συμπληρώνει τα στοιχεία του και υποβάλλει ηλεκτρονικά όσα δικαιολογητικά απαιτούνται για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος. Η διαπίστωση της συνδρομής γίνεται με κάθε πρόσφορο και νόμιμο τρόπο, αποκλειόμενων των λογαριασμών ΔΕΚΟ και ιδίως με:

α) Βεβαίωση φοίτησης από σχολείο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας, τεχνικής εκπαίδευσης ή από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

β) Βεβαίωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (ένσημα) της ημεδαπής

γ) Βεβαίωση εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας για όσο διάστημα διαρκεί αυτή

δ) Εφόσον σύζυγος ή μέλος συμφώνου συμβίωσης ή τέκνο δεν μπορεί να πιστοποιήσει τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων, αυτές μπορούν να πιστοποιηθούν με χρήση των ανωτέρω δικαιολογητικών είτε του άλλου συζύγου είτε του άλλου μέρους του συμφώνου συμβίωσης, για χρόνο μετά τη σύναψη του γάμου ή συμφώνου και για όσο αυτά παραμένουν σε ισχύ, είτε του ενός εκ των δύο γονέων τέκνου αντίστοιχα, εφόσον αυτός είχε την επιμέλειά του.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής, μεταβολής και αναστολής ή διαγραφής της αίτησης, ο τρόπος πιστοποίησης του εκλογέα και κάθε άλλη απαραίτητη τεχνική λεπτομέρεια.

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται εναλλακτικά η διαδικασία υποβολής αίτησης με αυτοπρόσωπη παρουσία των εκλογέων στις αρμόδιες προξενικές αρχές.

6. Η αίτηση εγγραφής οριστικοποιείται μόλις γίνει έλεγχος των δικαιολογητικών του εκλογέα. Η αίτηση μεταβολής και αναστολής ή διαγραφής γίνεται αμέσως οριστική.

7. Για την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της ειδικής εφαρμογής του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 130 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 5

Ενσωμάτωση αιτήσεων και λοιπών μεταβολών στον βασικό εκλογικό κατάλογο

1. Οι βασικοί εκλογικοί κατάλογοι ενημερώνονται με βάση τις αιτήσεις των εκλογέων καθώς και τις τυχόν μεταβολές επί αυτών, μόλις αυτές επιβεβαιωθούν. Η ενσωμάτωσή τους πραγματοποιείται στην επόμενη αναθεώρηση των βασικών εκλογικών καταλόγων.
2. Στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους τίθεται ή αφαιρείται αναλόγως ειδική σήμανση σε όσους εκλογείς έχουν επιβεβαιωμένη αίτηση του άρθρου 4 του παρόντος ή αναστολή της αίτησής τους.
3. Το Υπουργείο Εσωτερικών επικαιροποιεί τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού με βάση τυχόν μεταβολές που επέρχονται στους εκλογείς στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους.
4. Εγγραφές, μεταβολές, αναστολές ή διαγραφές αιτήσεων που λαμβάνουν χώρα μετά την τρίτη (3η) ημέρα από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου κατά το άρθρο 31 του π.δ. 26/2012, ενημερώνονται μετά το πέρας των εκλογών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Άρθρο 6

Ψηφοφορία Ναυτικών

1. Έλληνες ναυτικοί, που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο δήμου της χώρας, δύνανται να ψηφίσουν εκτός της ελληνικής επικρατείας, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος κεφαλαίου, ακόμη και εάν δεν έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού. Οι εκλογείς αυτοί ψηφίζουν προσκομίζοντας επιπλέον των λοιπών απαιτούμενων δικαιολογητικών το ναυτικό τους φυλλάδιο στο πλησιέστερο εκλογικό τμήμα της περιφέρειας της οικείας πρεσβείας ή προξενείου, καθ' υπέρβαση του αριθμού των εγγεγραμμένων σε αυτό εκλογέων. Για τους εκλογείς αυτούς γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Σε περίπτωση που κάποιος ψηφίσει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό,

υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπει η παράγραφος 1ζ του άρθρου 119 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 7

Εκλογικά τμήματα – Εκλογικά καταστήματα

1. Οι εκλογείς κάθε διπλωματικής περιφέρειας κατανέμονται σε εκλογικά τμήματα, που συστήνονται και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ο αριθμός των εκλογέων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από σαράντα (40) ή να υπερβαίνει τους εξακόσιους (600) εκλογείς.

2. Υπό τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, εκλογικά τμήματα συστήνονται στην έδρα κάθε ελληνικής διπλωματικής αρχής και, αν συντρέχει λόγος, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων που κατοικούν εκτός της έδρας, καθώς και των ειδικών σε κάθε διπλωματική περιφέρεια συνθηκών, και σε άλλες πόλεις της ίδιας περιφέρειας. Επίσης, είναι δυνατή η συνένωση διπλωματικών περιφερειών για τις ανάγκες του παρόντος.

3. Τα καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Ως καταστήματα ψηφοφορίας χρησιμοποιούνται κτίρια των ελληνικών αρχών ή υπηρεσιών της αλλοδαπής, ανεξάρτητα γραφεία ιερών ναών της ελληνορθόδοξης εκκλησίας και κτίρια ή καταστήματα ελληνικών κοινοτήτων, συλλόγων ή άλλων ελληνικών οργανώσεων. Αν τα κτίρια αυτά είναι ανεπαρκή ή ακατάλληλα, μπορεί να χρησιμοποιηθούν κτίρια ή καταστήματα του κράτους όπου θα διεξαχθεί η ψηφοφορία, παραχωρούμενα από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, ύστερα από αίτηση του προϊσταμένου της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής.

4. Με μέριμνα της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, προετοιμάζεται το κατάστημα ψηφοφορίας κατά το άρθρο 57 του π.δ. 26/2012.

5. Οι αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, με τις οποίες ορίζονται τα εκλογικά τμήματα, τα καταστήματα ψηφοφορίας και οι εκλογείς που θα ψηφίσουν σε αυτά,

εκδίδονται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και κοινοποιούνται αμέσως στον Άρειο Πάγο και στις αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές οφείλουν τις παραπάνω αποφασίες να τις αναρτήσουν υποχρεωτικά σε εμφανή σημεία του καταστήματος της πρεσβείας ή του προξενείου και να τις γνωστοποιήσουν με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο στους εκλογείς της περιφέρειάς τους. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές είναι υποχρεωμένες για τις παραπάνω ενέργειές τους να ενημερώσουν αμέσως τα Υπουργεία Εξωτερικών και Εσωτερικών.

Άρθρο 8

Εφορευτικές επιτροπές – Αντιπρόσωποι δικαστικής αρχής

1. Σε κάθε εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία ενεργείται ενώπιον εφορευτικής επιτροπής, που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο και από τρεις εκλογείς, από αυτούς που έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού της οικείας διπλωματικής περιφέρειας. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται μόνιμοι πρεσβευτικοί ή προξενικοί ακόλουθοι και γραμματείς, διοικητικοί υπάλληλοι πρεσβειών και προξενείων πτυχιούχοι Ανώτερων ή Ανώτατων Σχολών με βαθμό 6ο και άνω που υπηρετούν στην οικεία διπλωματική περιφέρεια. Εφόσον τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου δεν επαρκούν, αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται από τα πρόσωπα που προβλέπουν οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012. Οι υπάλληλοι του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται σε ονομαστικές καταστάσεις που συντάσσονται από τις αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές και αποστέλλονται μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου είκοσι πέντε (25) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Όλοι οι δικαστικοί αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από το Α΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012.

3. Οι εκλογείς μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι αναπληρωματικοί τους διορίζονται από τον προϊστάμενο της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, ύστερα από δημόσια κλήρωση που γίνεται στην έδρα αυτής. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της οικείας διπλωματικής περιφέρειας. Η ημέρα και ώρα της κλήρωσης γνωστοποιείται με ανακοίνωση της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, η οποία και αναρτάται στο κατάστημα αυτής. Τα μέλη που κληρώνονται ενημερώνονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με μέριμνα της οικείας διπλωματικής αρχής.

4. Για την αναπλήρωση των μελών της εφορευτικής επιτροπής και των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 60 και 68, αντίστοιχα, του π.δ. 26/2012.

5. Για τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής ισχύουν τα κωλύματα διορισμού του άρθρου 59 του π.δ. 26/2012.

6. Ο επόπτης εκλογών, εφόσον υπάρχουν στην οικεία διπλωματική περιφέρεια πλεονάζοντες πρεσβευτικοί ή προξενικοί ή άλλοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι, από αυτούς που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος, και έχει εξαντληθεί ο αριθμός των διορισμένων αναπληρωτών στη συγκεκριμένη περιφέρεια, μπορεί να διορίσει αναπληρωτές των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, οι οποίοι ύστερα από έγγραφη εντολή του επόπτη εκλογών αναπληρώνουν τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.

7. Η εφορευτική επιτροπή μπορεί να αναθέσει καθήκοντα γραμματέα της σε Έλληνα δημόσιο πολιτικό υπάλληλο ή εκλογέα ή και σε ένα από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει.

8. Η εφορευτική επιτροπή παραλαμβάνει από την οικεία ελληνική διπλωματική αρχή το κατάστημα της ψηφοφορίας, την κάλπη και το εκλογικό υλικό. Διευθύνει την εκλογή και μεριμνά για την ομαλή και ακώλυτη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 26/2012. Τηρεί βιβλίο πρακτικών και πρωτόκολλο ψηφοφορίας, στο

οποίο καταχωρίζονται οι εκλογείς που ψηφίζουν. Έχει ίδια σφραγίδα και σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, για οποιοδήποτε λόγο, χρησιμοποιεί τη σφραγίδα της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου της αρχής αυτής. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερисχύει η ψήφος του προέδρου.

9. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι γραμματείς τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα που ασκούν τα καθήκοντά τους, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου εκλογικού τμήματος.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών μπορεί να ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον διορισμό των μελών των εφορευτικών επιτροπών, τα σχετικά με τη συγκρότηση και ανάληψη των καθηκόντων τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 9

Επόπτες εκλογών

1. Σε κάθε ελληνική διπλωματική αρχή στην περιφέρεια της οποίας συγκροτείται ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος διορίζονται ένας ή και περισσότεροι επόπτες εκλογών. Ως επόπτες εκλογών διορίζονται οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι εφέτες των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων, οι αντεισαγγελείς εφετών και, σε περίπτωση που αυτοί δεν επαρκούν, και πρόεδροι πρωτοδικών και εισαγγελείς πρωτοδικών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών καθορίζεται ο αριθμός των εποπτών κατά ελληνική διπλωματική αρχή, οι προθεσμίες για τον διορισμό και την άφιξη των εποπτών και των γραμματέων τους στην έδρα της οικείας αρχής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα. Ο διορισμός τους γίνεται από το Α΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου με κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση. Από το ίδιο τμήμα του Αρείου Πάγου διορίζεται και ένας γραμματέας για κάθε επόπτη εκλογών. Ως γραμματέας διορίζεται δικαστικός υπάλληλος οποιασδήποτε κατηγορίας δικαστηρίων και οποιουδήποτε βαθμού.

Σε περιπτώσεις μικρού αριθμού εκλογέων ή όταν οι αποστάσεις μεταξύ των εδρών των παραπάνω ελληνικών διπλωματικών αρχών είναι μικρές, είναι δυνατό να οριστεί ένας κοινός επόπτης εκλογών για περισσότερες από μια διπλωματικές περιφέρειες, ο οποίος έχει ως έδρα την πρεσβεία ή το προξενείο που ορίζεται από την ανωτέρω κοινή απόφαση.

2. Για την άφιξη στην έδρα τους και την ανάληψη των καθηκόντων τους οι επόπτες εκλογών οφείλουν να ενημερώσουν, χωρίς καμία καθυστέρηση, μέσω της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και το Υπουργείο Εσωτερικών.

3. Έργο των εποπτών εκλογών είναι να εποπτεύουν τα εκλογικά τμήματα, να παρακολουθούν την ψηφοφορία, να κατευθύνουν και να επεμβαίνουν προς ενίσχυση του έργου των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και να επιλύουν αναφερόμενα θέματα. Οι προϊστάμενοι των οικείων ελληνικών διπλωματικών αρχών οφείλουν να παρέχουν στους επόπτες εκλογών κάθε δυνατή συνδρομή για τη διευκόλυνση του έργου τους και να θέτουν στη διάθεσή τους αυτοκίνητα της οικείας διπλωματικής αρχής για την κίνησή τους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Οι επόπτες εκλογών υποβάλλουν έκθεση στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στο Υπουργείο Εσωτερικών για ό,τι αφορά την ψηφοφορία στη διπλωματική περιφέρεια της αρμοδιότητάς τους.

4. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους ψηφίζουν σε ένα από τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειας της πρεσβείας ή του προξενείου. Με τις ίδιες προϋποθέσεις ψηφίζουν και οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στο εκλογικό τμήμα που ασκούν τα καθήκοντά τους. Για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και τα στοιχεία τους καταχωρίζονται ιδιαίτερα στο οικείο πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

Άρθρο 10

Ψηφοδέλτια

1. Σε περίπτωση διεξαγωγής γενικών βουλευτικών εκλογών, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται ψηφοδέλτια επικρατείας που καταρτίζονται από τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων που μετέχουν σε αυτές, σύμφωνα με τους ορισμούς των άρθρων 34Α και 35 του π.δ. 26/2012. Για τα ψηφοδέλτια αυτά ισχύουν τα εξής:

α) Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί, που χορηγεί το Δημόσιο. Το χαρτί χορηγείται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς κομμάτων, των οποίων ανακηρύχθηκαν υποψήφιοι επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του π.δ. 26/2012. Η ποσότητα του χαρτιού που χορηγείται και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

β) Τα ψηφοδέλτια έχουν ορθογώνιο σχήμα. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

γ) Τα ψηφοδέλτια είναι μόνο έντυπα. Όποιο ψηφοδέλτιο δεν είναι έντυπο, έστω και μερικά, είναι άκυρο. Τα τυπογραφικά στοιχεία στα ψηφοδέλτια πρέπει να είναι μελανής απόχρωσης.

δ) Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα των κομμάτων που συμμετέχουν στην εκλογή, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

ε) Στα ψηφοδέλτια επικρατείας συνδυασμού κόμματος αναγράφονται οριζόντια, από το άνω μέρος της μίας μακρότερης πλευράς τους και προς την άλλη, σε διαδοχικές ξεχωριστές σειρές, το έμβλημα του κόμματος, το όνομά του και μνεία ότι πρόκειται για ψηφοδέλτιο επικρατείας. Αμέσως μετά αναγράφονται τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού, καθένα χωριστά, κατά τη σειρά που αναφέρονται στην απόφαση για την ανακήρυξη του συνδυασμού και με τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία που αναφέρονται στην ίδια απόφαση, από τα οποία προτάσσεται το επώνυμο.

στ) Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων αναγράφονται στην ίδια θέση και με την ίδια σειρά όλα τα στοιχεία που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, με τη διαφορά ότι, μεταξύ της προσωνομίας του συνασπισμού και της μνείας ότι πρόκειται για ψηφοδέλτιο επικρατείας, αναγράφονται και τα ονόματα όλων των κομμάτων που αποτελούν τον συνασπισμό. Στη συνέχεια αναγράφονται, κατά τη σειρά της προηγούμενης παραγράφου, τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού.

ζ) Στο ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπονται εγγραφές και διαγραφές ενδείξεων ή ονομάτων. Αν γίνουν, θεωρούνται ότι δεν υπάρχουν και το ψηφοδέλτιο παραμένει έγκυρο, με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του π.δ. 26/2012.

η) Ο εκλογέας δεν εκφράζει προτίμηση μεταξύ των υποψηφίων του ψηφοδελτίου επικρατείας.

2. Σε περίπτωση διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται τα ίδια έντυπα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιούνται και για την ψηφοφορία στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, ο εκλογέας εκφράζει προτίμηση μεταξύ των υποψηφίων εντός του ψηφοδελτίου κατά τρόπο ανάλογο με τους τους εκλογείς που ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα εντός επικρατείας. Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα των κομμάτων που συμμετέχουν στην εκλογή, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

3. Σε περίπτωση διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται τα ίδια έντυπα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιούνται και για την ψηφοφορία στην Ελλάδα. Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

4. Τα μη έντυπα (λευκά) ψηφοδέλτια κατασκευάζονται και αποστέλλονται στις ελληνικές διπλωματικές αρχές με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, δεν υπάρχουν έντυπα ψηφοδέλτια στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη έντυπων (λευκών) ψηφοδελτίων.

Άρθρο 11

Εκλογικοί φάκελοι

1. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια, είναι οι ίδιοι με αυτούς που χρησιμοποιούνται για την αντίστοιχη ψηφοφορία εντός της ελληνικής επικράτειας. Οι φάκελοι αυτοί κατασκευάζονται και αποστέλλονται στις ελληνικές διπλωματικές αρχές με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές, μεριμνούν για τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς τους με τις αναγκαίες ποσότητες εκλογικών φακέλων.

3. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχουν φάκελοι, η αρμόδια ελληνική διπλωματική αρχή φροντίζει για την προμήθεια και τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών με άλλους ομοιόμορφους και ομοιόχρωμους φακέλους.

Άρθρο 12

Γνωστοποίηση υποψήφιων συνδυασμών – Πρόγραμμα εκλογής

1. Οι υποψήφιοι κατά ψηφοδέλτια επικρατείας κομμάτων και συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων, που έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο γνωστοποιούνται αμέσως, από το Υπουργείο Εσωτερικών στις ελληνικές διπλωματικές αρχές.

2. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές, μόλις περιέλθει σε αυτές η γνωστοποίηση της προηγούμενης παραγράφου, εκδίδουν αμέσως το πρόγραμμα της εκλογής, το οποίο

γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά σε εμφανή σημεία του καταστήματος της οικείας αρχής και, εφόσον είναι εφικτό, όλων των καταστημάτων ψηφοφορίας. Στο πρόγραμμα της εκλογής αναφέρονται ακριβώς, η ημέρα της ψηφοφορίας, οι ώρες έναρξης και λήξης της, τα εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας που ορίστηκαν και οι συνδυασμοί που ανακηρύχτηκαν. Η γνωστοποίηση του προγράμματος της εκλογής συντελείται πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

3. Η ανωτέρω γνωστοποίηση μπορεί να γίνει και με αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους εκλογείς από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Άρθρο 13

Τρόπος ψηφοφορίας

1. Την ορισμένη για την ψηφοφορία ημέρα, οι εκλογείς προσέρχονται στο κατάστημα ψηφοφορίας του οικείου εκλογικού τμήματος και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους, βάσει της ελληνικής αστυνομικής ταυτότητας ή του ελληνικού διαβατηρίου τους, και επαληθεύει την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού του άρθρου 3 του παρόντος.

2. Σε κάθε εκλογή, η εφορευτική επιτροπή παραδίδει ένα φάκελο μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής, πλήρη σειρά εντύπων ψηφοδελτίων και ένα μη έντυπο (λευκό) ψηφοδέλτιο.

3. Στη συνέχεια, ο εκλογέας οφείλει να αποσυρθεί στον ειδικό ξεχωριστό χώρο, με τρόπο ώστε να μην τον βλέπουν και εκεί κλείνει μυστικά μέσα στο φάκελο που του έχει δώσει η εφορευτική επιτροπή, το ψηφοδέλτιο της εκλογής του. Ο εκλογέας, αφού κολλήσει καλά το φάκελο, επιστρέφει στην εφορευτική επιτροπή και τον επιδεικνύει στα μέλη της και στους λοιπούς παρισταμένους, ώστε να είναι βέβαιο ότι κρατάει έναν μόνο φάκελο και ύστερα τον ρίχνει στην κάλπη.

4. Όταν λήξει η ψηφοφορία, κηρύσσεται η περάτωσή της από την εφορευτική επιτροπή και κλείνονται οι πόρτες του καταστήματος ψηφοφορίας. Αμέσως μετά, ανοίγεται η

κάλπη και αριθμούνται χωρίς να ανοιχτούν οι φάκελοι, που περιέχονται σε αυτήν. Η αρίθμηση των φακέλων γίνεται κατά τη σειρά εξαγωγής τους από την κάλπη. Το αποτέλεσμα της αρίθμησης γράφεται ολογράφως στο κατά την επόμενη παράγραφο πρακτικό της επιτροπής, που συντάσσεται μετά τη λήξη της ψηφοφορίας. Στο ίδιο αυτό πρακτικό γράφεται επίσης, ολογράφως και ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν στο εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από το πρωτόκολλο της ψηφοφορίας.

5. Τόσο πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας όσο και αμέσως μετά τη λήξη της, συντάσσονται από την εφορευτική επιτροπή σχετικά πρακτικά. Πρακτικό συντάσσεται και κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας για κάθε θέμα σχετικό με τη διεξαγωγή της, που κατά την κρίση της εφορευτικής επιτροπής πρέπει να μνημονευθεί. Με τη λήξη της ψηφοφορίας κλείνεται και υπογράφεται από την εφορευτική επιτροπή το πρωτόκολλο της ψηφοφορίας. Με φροντίδα της εφορευτικής επιτροπής, κλείνονται καλά μέσα σε ειδικό σάκο όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας. Ο σάκος σφραγίζεται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 94 του π.δ.26/2012. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ενημερώνει αμέσως τον αρμόδιο επόπτη εκλογών για το πέρας της ψηφοφορίας και παραδίδει στην οικεία ελληνική διπλωματική αρχή σημείωμα της εφορευτικής επιτροπής στο οποίο αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν στο εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από το πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής παραλαμβάνει τον σάκο και τον μεταφέρει ο ίδιος με ευθύνη του αμέσως αεροπορικώς στην Αθήνα και τον παραδίδει με απόδειξη στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή Εκλογέων Εξωτερικού (ΚΕΦΕΕΕ) του άρθρου 16 του παρόντος, που εδρεύει στο Εφετείο Αθηνών.

Σε περίπτωση που δικαστικός αντιπρόσωπος έχει οριστεί από πρόσωπα που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του παρόντος, ο σάκος παραδίδεται από αυτόν στον επόπτη εκλογών. Στην περίπτωση αυτή, ο σάκος μεταφέρεται και παραδίδεται στην ΚΕΦΕΕΕ από τον ίδιο τον επόπτη εκλογών με ευθύνη του.

Άρθρο 14

Αντιπρόσωποι κομμάτων - Επιτροπών υποστήριξης

1. Κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων έχει δικαίωμα να διορίσει από έναν (1) αντιπρόσωπο και έναν (1) αναπληρωτή του σε κάθε ελληνική διπλωματική αρχή ή σε κάθε εκλογικό τμήμα, εφόσον στην οικεία διπλωματική περιφέρεια έχουν δημιουργηθεί περισσότερα του ενός εκλογικά τμήματα. Το ίδιο δικαίωμα έχουν και οι επιτροπές υποστήριξης του άρθρου 10 του ν. 4023/2011, στην περίπτωση διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος. Οι αντιπρόσωποι αυτοί έχουν τα δικαιώματα της παραγράφου 1 του άρθρου 88 του π.δ. 26/2012.

2. Ο διορισμός γίνεται με έγγραφη δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής του, απευθείας προς τον προϊστάμενο της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής. Αυτοί που διορίζονται αντιπρόσωποι κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων και οι αναπληρωτές τους είναι υποχρεωμένοι να έχουν μαζί τους επίσημο αντίγραφο του εγγράφου διορισμού τους εγγράφου και να το επιδεικνύουν, όταν αυτό ζητείται, στις αρμόδιες ελληνικές αρχές της αλλοδαπής και στις εφορευτικές επιτροπές.

3. Οι αντιπρόσωποι των κομμάτων και οι αναπληρωτές τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα στο οποίο έχουν διοριστεί, μόνο εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στον οικείο ειδικό εκλογικό κατάλογο.

Άρθρο 15

Καθήκοντα ελληνικών διπλωματικών αρχών

1. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές, αμέσως μετά το πέρας της ψηφοφορίας σε όλα τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειάς τους, ανακοινώνουν στο Υπουργείο Εσωτερικών τον συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν, όπως αυτός προκύπτει από τα σχετικά σημειώματα των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και την ημέρα αναχώρησης για την

Ελλάδα των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των εποπτιών εκλογών που μεταφέρουν τους εκλογικούς σάκους με τα στοιχεία της ψηφοφορίας.

2. Σε περίπτωση που οι εκλογικοί σάκοι παραδίδονται για μεταφορά στην Αθήνα σε επόπτες εκλογών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 13 του παρόντος, οι αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές παρέχουν κάθε συνδρομή στους επόπτες εκλογών για την ασφαλή προσωρινή διαφύλαξη των σάκων και τη μεταφορά τους στους τόπους αναχώρησης για την Ελλάδα.

Άρθρο 16

Αποσφράγιση φακέλων - Διαλογή ψηφοδελτίων

1. Η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων ενεργείται στο Εφετείο Αθηνών, στο οποίο εδρεύει η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή Εκλογών Εξωτερικού (ΚΕΦΕΕΕ), που αποτελείται από έναν πρόεδρο εφετών, ως πρόεδρο και τέσσερις εφέτες ή αντεισαγγελείς εφετών, του ίδιου εφετείου, ως μέλη.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών, το αργότερο δέκα (10) ημέρες προ της διεξαγωγής των εκλογών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές του προέδρου και των μελών της επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της, από τους δικαστικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στο ίδιο Εφετείο.

Έργο της ΚΕΦΕΕΕ είναι:

α) η παράδοση στις ειδικές εφορευτικές επιτροπές της επόμενης παραγράφου των σάκων των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής,

β) ο συντονισμός του έργου των ειδικών εφορευτικών επιτροπών,

γ) η συγκέντρωση των επιμέρους αποτελεσμάτων της διαλογής από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές και

δ) η έκδοση του συνολικού αποτελέσματος της ψηφοφορίας των εκλογών που ψήφισαν στο εξωτερικό.

2. Η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων ενεργούνται ενώπιον ειδικών εφορευτικών επιτροπών, που εδρεύουν στο εφετείο Αθηνών και συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του δικαστηρίου αυτού. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποτελείται από έναν δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως πρόεδρο και δύο δικαστικούς υπαλλήλους των ιδίων δικαστηρίων, ως μέλη. Με την ίδια απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών, ορίζονται οι αναπληρωτές του προέδρου και των μελών της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της από τους υπηρετούντες στο Εφετείο ή το Πρωτοδικείο Αθηνών δικαστικούς υπαλλήλους. Σε περίπτωση που οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί και οι δικαστικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στο Εφετείο και στο Πρωτοδικείο Αθηνών δεν επαρκούν, στις ειδικές εφορευτικές επιτροπές μπορούν να διορίζονται και δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί ή δικαστικοί υπάλληλοι, αντίστοιχα, που υπηρετούν στα λοιπά τακτικά πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής και, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, άλλης Περιφέρειας.

3. Για την αποσφράγιση των φακέλων και τη διαλογή των ψηφοδελτίων των εκλογέων κάθε διπλωματικής περιφέρειας, ορίζεται ξεχωριστή ειδική εφορευτική επιτροπή, εκτός αν λόγω του αριθμού των εκλογέων, πρέπει κατά την κρίση του προϊσταμένου του Εφετείου να ορισθεί μία επιτροπή για περισσότερες διπλωματικές περιφέρειες ή να ορισθούν περισσότερες επιτροπές για μία διπλωματική περιφέρεια.

4. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποσφραγίζει στο κατάστημα του Εφετείου Αθηνών τους σάκους των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της και καταμετρά τους φακέλους, τους οποίους στη συνέχεια ρίχνει σε κάλπη, η οποία προηγουμένως έχει ελεγχθεί και σφραγισθεί από την ίδια επιτροπή. Στο πρακτικό της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, βεβαιώνεται ολογράφως ο αριθμός των φακέλων που περιλαμβάνονται σε κάθε σάκο και σημειώνεται και ο αριθμός που αναφέρεται στο πρακτικό της εφορευτικής επιτροπής του οικείου εκλογικού τμήματος.

Αν υπάρξει επιπλέον διαφορά μεταξύ του αριθμού των καταμετρηθέντων φακέλων και του αριθμού που αναφέρεται στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής του εκλογικού τμήματος, ακολουθείται ανάλογη διαδικασία με αυτήν που προβλέπεται από το άρθρο 90 του π.δ. 26/2012.

5. Έπειτα αρχίζει η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων. Ο πρόεδρος της επιτροπής λαμβάνει από την κάλπη ανά έναν φάκελο, τον αποσφραγίζει και αφού εξακριβωθεί το έγκυρο του ψηφοδελτίου, το οποίο επιδεικνύει σε όποιον από τους παριστάμενους το ζητήσει, διαβάζει το περιεχόμενό του, έτσι ώστε να τον ακούν όλοι οι παριστάμενοι. Κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο αριθμείται κατά τη σειρά εξαγωγής του από την κάλπη και μονογράφεται από τον πρόεδρο της επιτροπής. Τα άκυρα και τα λευκά λαμβάνουν ξεχωριστή αρίθμηση. Ο αριθμός κάθε ψηφοδελτίου σημειώνεται σε ειδικό πίνακα, απέναντι από το όνομα του συνδυασμού που ψηφίζεται. Μετά τον τερματισμό της διαλογής κλείνεται ο παραπάνω ειδικός πίνακας, με πράξη που γράφεται σε αυτόν και υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής. Στην πράξη αυτή αναφέρεται το γενικό αποτέλεσμα της διαλογής για όλα τα εκλογικά τμήματα αρμοδιότητας της οικείας ειδικής εφορευτικής επιτροπής ανά διπλωματική περιφέρεια κατά την παράγραφο 3 του παρόντος. Αμέσως μετά, η επιτροπή συντάσσει άλλη πράξη στο βιβλίο πρακτικών της για το γενικό αποτέλεσμα της διαλογής, ανά διπλωματική περιφέρεια, αναλόγως με αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 93 του π.δ. 26/2012.

6. Με φροντίδα του προέδρου της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας και της διαλογής παραδίδονται στην ΚΕΦΕΕΕ.

7. Η ΚΕΦΕΕΕ φροντίζει να εκδώσει το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, ανά διπλωματική περιφέρεια, ανά χώρα και συνολικά. Για τον σκοπό αυτόν συντάσσει τον ανάλογο ειδικό πίνακα και την πράξη στο βιβλίο πρακτικών της, που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του παρόντος. Κυρωμένο αντίγραφο του παραπάνω ειδικού πίνακα και της σχετικής πράξης της ΚΕΦΕΕΕ αποστέλλονται, χωρίς καμία καθυστέρηση, στο Υπουργείο Εσωτερικών, με φροντίδα του προέδρου της.

8. Τόσο η ΚΕΦΕΕΕ όσο και οι ειδικές εφορευτικές επιτροπές του άρθρου αυτού χρησιμοποιούν σε κάθε περίπτωση τη σφραγίδα του Εφετείου Αθηνών.

9. Τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του παρόντος έχουν ανάλογη εφαρμογή στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 έως 7 του παρόντος άρθρου.

10. Ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών έχει τη γενική εποπτεία της ΚΕΦΕΕΕ και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών και μπορεί με πράξεις του να καθορίζει και να ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία και το έργο όλων των παραπάνω επιτροπών.

11. Όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, καθώς και οι πίνακες και τα πρακτικά της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών παραμένουν στο Εφετείο Αθηνών.

12. Το άρθρο 94Α του π.δ. 26/2012 εφαρμόζεται αναλόγως για τη διαδικασία της παραγράφου 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 17

Προσθήκη εδαφίου στη παραγράφο 1 του άρθρου 99 π.δ. 26/2012 – Συμμετοχή στην κατανομή των εδρών

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 99 προστίθεται εδάφιο:

«Στον ανωτέρω αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων καθώς και στον αριθμό των ψηφοδελτίων που έλαβαν οι συνδυασμοί κομμάτων και οι συνδυασμοί συνασπισμών

κομμάτων συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι που συγκέντρωσαν αυτοί στα εκλογικά τμήματα εξωτερικού.»

Άρθρο 18

Αντικατάσταση Παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 100 π.δ. 26/2012 – Υπολογισμός ψήφων στη δύναμη κάθε συνδυασμού στην επικράτεια

1. Οι παράγραφοι 1 έως 2 του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«1. Για την κατανομή των εδρών επικρατείας ως εκλογικό μέτρο λαμβάνεται το ακέραιο μέρος του πηλίκου που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στην επικράτεια όλοι οι εκλογικοί σχηματισμοί συμπεριλαμβανομένων και των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού, που συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 99, δια του αριθμού των βουλευτών επικρατείας.

2. Ο αριθμός των βουλευτών επικρατείας που αναδεικνύουν όσοι συμμετέχουν στην κατανομή εδρών προκύπτει από το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν στην επικράτεια, δια του εκλογικού μέτρου. Στο άθροισμα των εγκύρων ψηφοδελτίων συμπεριλαμβάνονται και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού.»

2. Στο άθροισμα των ψήφων που έχει λάβει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων συμπεριλαμβάνονται για τον υπολογισμό των εδρών που αντιστοιχούν στην επικράτεια σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού.

3. Ειδικά για τη διαδικασία του άρθρου 101 παράγραφος 3 του π.δ. 26/2012 στον γενικό οριστικό πίνακα που καταρτίζει η ανώτατη εφορευτική επιτροπή συμπεριλαμβάνεται το άθροισμα των ψήφων που έχει λάβει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων στα

εκλογικά τμήματα εξωτερικού, όπως προκύπτει από το πρακτικό της παραγράφου 7 του άρθρου 16 του παρόντος.

Άρθρο 19

Εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

1. Για την κατάρτιση του γενικού οριστικού πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 6 παράγραφος 1 και 7 του ν. 4255/2014, η ανώτατη εφορευτική επιτροπή του άρθρου 101 του π.δ. 26/2012 στο τέλος του πίνακα και κάτω από το άθροισμα των αποτελεσμάτων, που προκύπτει από τους πίνακες όλων των πρωτοδικείων της χώρας, προσθέτει και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας του εξωτερικού, έτσι ώστε ο γενικός οριστικός πίνακας των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας να περιέχει και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας του εξωτερικού.

2. Με βάση τον παραπάνω γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, η ανώτατη εφορευτική επιτροπή κατανέμει τις έδρες των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 6 του ν. 4255/2014.

3. Εφόσον από τις ισχύουσες διατάξεις για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τίθεται σταυρός προτίμησης από τους εκλογείς, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για όσους ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα εντός επικρατείας.

Άρθρο 20

Εθνικό δημοψήφισμα

Η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του ν. 4023/2011 αντικαθίσταται ως εξής :

«7. Ο γενικός οριστικός πίνακας αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι πίνακες από τα αρμόδια Πρωτοδικεία κάθε εκλογικής περιφέρειας, καθώς και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού, δημοσιεύεται με φροντίδα του Υπουργού Εσωτερικών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 21

Ενημέρωση εκλογέων που διαμένουν στην αλλοδαπή

1. Κατά το πρώτο έτος ισχύος του παρόντος, για την ενημέρωση των εκλογέων που διαμένουν στο εξωτερικό εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 130 του π.δ. 26/2012 και ιδίως η περίπτωση δ της παραγράφου 1.

Άρθρο 22

Προμήθεια εκλογικού υλικού

1. Η προμήθεια του κάθε είδους εκλογικού υλικού που είναι αναγκαίο για την ψηφοφορία στην αλλοδαπή γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο άρθρο 130 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει. Με φροντίδα του ίδιου Υπουργείου ενεργείται κάθε σχετική εργασία ή μεταφορά ή οποιαδήποτε γενικά άλλη δαπάνη αναγκαία για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 130 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει, εφαρμόζονται και για τις προμήθειες εκλογικού υλικού, μεταφορές και λοιπές εργασίες που γίνονται στην αλλοδαπή με φροντίδα των οικείων ελληνικών διπλωματικών αρχών. Οι προμήθειες αυτές, μεταφορές και λοιπές εργασίες διενεργούνται ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου κάθε διπλωματικής αρχής.

3. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπανών των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη μεταβίβαση πιστώσεων στις ελληνικές διπλωματικές αρχές και την πληρωμή των δαπανών στην αλλοδαπή μπορεί να ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών.

4. Για την υποβοήθηση του έργου της Διεύθυνσης Εκλογών για την αξιολόγηση των αιτήσεων εκλογέων μπορεί να εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 131 παρ. 3 και 134 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 23

Ανάλογη εφαρμογή εκλογικής νομοθεσίας

Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται ειδικά στον παρόντα νόμο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για κάθε κατηγορία εκλογής (γενικές βουλευτικές εκλογές, εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εθνικό δημοψήφισμα) που εφαρμόζονται και για την εντός επικρατείας διαδικασία.

Άρθρο 24

Ειδική ρήτρα του άρθρου 54 παρ 1 του Συντάγματος

Η ισχύς των άρθρων 17 και 18 του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζεται από τις αμέσως επόμενες γενικές βουλευτικές εκλογές, οποτεδήποτε και αν αυτές διεξαχθούν, τηρουμένων των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Συντάγματος, ήτοι της υπερψήφησης του παρόντος άρθρου από την πλειοψηφία των δύο τρίτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

Άρθρο 25

Τελικές διατάξεις – Έναρξη ισχύος

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ή κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.
2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα ρυθμιζόμενα με τις διατάξεις του παρόντος θέματα.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 51 παρ. 4 του Συντάγματος, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΙΚΟΥΡΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ